

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра української філології

В.о. ректора

Роман ВАСЬКО

(підпис)

«01» вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СВІТОГЛЯДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ МОВИ**

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки	доктор філософії
галузь знань	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u>
спеціальність	<u>В11 Філологія</u>
освітньо-наукова програма	<u>Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство</u>
статус дисципліни	<u>дисципліна загальної підготовки</u>

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2025/2026

Семестр I

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю іспит

Розробник:

Баган Мирослава Петрівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології КНЛУ.

Рецензенти:

Мінчак Г.Б., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української філології КНЛУ.

Соколова С.О., доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу стилістики, культури мови та соціолінгвістики Інституту української мови НАН України

Схвалено на засіданні кафедри української філології 26 червня 2025 р., протокол № 22.

Завідувач кафедри

Мирослава БАГАН

Схвалено на засіданні вченої ради університету,
протокол № 1 від «01» вересня 2025р.

Голова вченої ради

Роман ВАСЬКО

1. Мета вивчення дисципліни:

сприяти *формуванню в аспірантів системи наукових знань* про специфіку українського наукового дискурсу; *розширити їхні уявлення про мовні засоби наукового викладу та принципи побудови різножанрових наукових текстів*; розвинути потребу в нормативному вживанні засобів наукової мови та професійної комунікації для успішної презентації результатів наукової діяльності; *привчити аспірантів контролювати власне наукове мовлення відповідно до максим ефективного спілкування*; *удосконалити професійні і особистісні якості аспірантів, необхідні для їхньої науково-дослідної та викладацької діяльності*.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

___3___ кредити ЄКТС; ___90___ год., зокрема:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	20 год.	6 год.
семінарські заняття		
практичні заняття	10 год.	4 год.
консультації	–	
самостійна робота	60 год.	80 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

3.1. *Знати*: традиційні стильові ознаки української наукової мови, специфічні риси писемної та усної форм наукового стилю української літературної мови, основні жанрові різновиди наукового стилю, лексичні, граматичні, синтаксичні, орфоепічні норми української літературної мови.

Вміти: читати і сприймати науковий текст: виділяти головну і другорядну інформацію; аналізувати тексти наукового стилю різних жанрів (анотація, тези, стаття, рецензія, відгук); працювати з науковою, довідниковою літературою; редагувати текст наукової роботи згідно з вимогами наукового стилю, зокрема й з використанням сучасних інформаційних технологій.

Для успішного освоєння дисципліни аспіранти повинні володіти знаннями в галузі лексикології, фразеології, граматики й синтаксису й стилістики сучасної української літературної мови. Знання та навички, отримані в результаті вивчення цих курсів, формують необхідну базу для опанування курсу «Світоглядні засади формування культури української наукової мови» і мають високий ступінь кореляції з ним.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Світоглядні засади формування культури української наукової мови» належить до переліку дисциплін загальної підготовки аспіранта. Вона поглиблює базові теоретичні знання аспірантів про науковий стиль української мови, природу мовної норми, особливості підготовки наукового тексту, необхідні для успішної презентації результатів наукової діяльності. Особливу увагу буде звернено на розширення уявлень аспірантів про українську наукову мову шляхом формування мовно-комунікативної, мовно-термінологічної, дослідницької компетентності, аналізу мовних засобів наукового тексту. Вивчення дисципліни має на меті виховати мовний смак і мовне чуття, критичне ставлення до ненормативного мовлення; аргументовано, спираючись на словники і мовленнєві зразки, оцінювати власне наукове мовлення та мовлення інших авторів наукового продукту.

Курс охоплює один організаційний модуль і три змістовних модулі. У першому змістовому модулі "Функційні особливості наукового стилю української мови" аспіранти отримують відомості про специфічні комунікативні ознаки наукового стилю, які забезпечують ефективне використання його засобів у фаховій діяльності науковця й освітянина. Модуль передбачає з'ясування обсягу та кореляції понять *науковий стиль, науковий дискурс, науковий*

текст, науковий жанр, науковий підстиль. Об'єктом вивчення буде також типологія наукових підстилів і жанрів.

Другий змістовий модуль "Мовно-стилістичні норми наукового викладу" знайомить аспірантів з новітніми рекомендаціями вітчизняних мовознавців щодо коректного слововживання та побудови синтаксичних конструкцій у науковому мовленні. Аспірантам буде запропоновано заглибитися в проблеми термінології наукового стилю, термінної паронімії, невиправданого уживання кальок з російської мови, наукового жаргону, припустимого вживання тропів та стилістичних фігур у наукових текстах.

Мета третього змістового модуля "Основні вимоги до написання й оформлення наукових текстів різних жанрів" – формування умінь аспірантів коректно писати ефективні тексти базових наукових жанрів: наукової статті, дисертаційної роботи, автореферату, рецензії, наукової доповіді. Увагу аспірантів буде звернено на специфіку композиційної будови названих жанрів, їхні комунікативні функції, основні кліше та структурно-семантичні особливості.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Світоглядні засади формування культури української наукової мови».

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Світоглядні засади формування культури української наукової мови» базуються на *інтегральній, загальних і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»* для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі.

ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм професійної етики та розширення загального культурного світогляду; здатність до безперервного професійного та особистісного розвитку, самовдосконалення.

ЗК 7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з урахуванням європейської та євроатлантичної інтеграції держави; демонстрації значної авторитетності, інноваційності, високого ступеню самостійності, академічної та професійної доброчесності, постійної відданості розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми.

ЗК 12. Здатність працювати з наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати сучасні технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ФК 6. Здатність планувати й організувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів; вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі філології, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 7. Здатність до лінгвокреативної діяльності в науково-інноваційній сфері.

Таблиця 1

Матриця відповідності компетентностей, визначених навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Світоглядні засади формування культури української наукової мови» компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою

Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)	Програмні компетентності								
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності					Фахові компетентності		
		ЗК 4	ЗК 5	ЗК 7	ЗК 10	ЗК 12	ФК 2	ФК 5	ФК 9
1. Усвідомлення важливості грамотного, логічного, зв'язного, послідовного викладу власних здобутків у різних підвидах наукового дискурсу, підвищення комунікативної культури аспірантів, розширення їхнього світогляду й професійних умінь.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2. Здатність орієнтуватися жанровому розмаїтті наукового дискурсу й створювати наукові тексти різного функційного призначення (анотація, тези, стаття, рецензії, відгук, автореферат, монографія та ін.).	+		+	+	+	+	+	+	+
3. Здатність виявляти й корегувати стилістично не вдалі або прагматично не ефективні компоненти наукового мовлення, перевіряти й критично осмислювати власні наукові судження.	+		+	+	+	+	+	+	+
4. Здатність конструктивно й неупереджено аналізувати філологічні проблеми на засадах академічної доброчесності та етики наукової співпраці.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5. Здатність прогнозувати ефективність наукового викладу, шукати оптимальні засоби вираження думки відповідно до обставин і мети комунікативної ситуації.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6. Здатність вільно застосовувати норми української наукової мови в діяльності науковця та освітянина, розвивати й удосконалювати чуття мови в собі та інших учасниках наукового дискурсу.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7. Здатність доводити наукові гіпотези, здійснювати критичний огляд наукової літератури, презентувати результати наукового дослідження.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8. Здатність цінувати й пропагувати високу культуру наукового мовлення, усвідомлювати його цінність, ефективність і важливість, стежити за новітніми публікаціями та нормативними виданнями у галузі сучасної української мови.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9. Здатність налагоджувати та підтримувати контакти з учасниками наукового дискурсу незалежно від їхніх національних, гендерних, вікових, освітніх ознак, вільно	+			+		+		+	+

обговорювати філологічні проблеми в усному та писемному форматах наукового мовлення, чітко й етично аргументувати власну думку.									
10. Здатність поглиблювати знання з української літературної мови, шліфувати власні стилістичні вміння, опанувати новітні форми контролю за грамотністю та логічністю наукового викладу.	+	+	+					+	+

6. Результати навчання аспірантів з дисципліни (освітнього компонента) «Світоглядні засади формування культури української наукової мови».

Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»:

ПРН 5. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською та іноземною мовами у професійній діяльності та філологічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну добросовісність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.

ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).

ПРН 21. Використовувати наукометричні бази даних і сучасні технології з метою забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

Таблиця 2

Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни (освітнього компонента) «Світоглядні засади формування культури української наукової мови» програмним результатам навчання, визначених освітньо-науковою програмою

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання				
	ПРН 5	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 21	ПРН 22
1. Знати мовні особливості писемної та усної форм наукового стилю української літературної мови, основні жанрові різновиди наукового стилю, традиційні стильові ознаки української наукової мови, відомості з історії становлення і розвитку наукового стилю української мови		+	+	+	+
2. Критично аналізувати та оцінювати власне наукове мовлення, прицільно застосовувати оптимальні засоби вираження думки.	+	+	+		+
3. Дбати про власну комунікативну культуру, усвідомлювати необхідність її збагачення та постійного вдосконалення.		+			+

4. Дотримуватися лексичних, граматичних, синтаксичних, орфоепічних норм сучасної української літературної мови; застосовувати доречні мовні кліше у написанні наукових статей, анотацій, дисертаційної роботи, рецензій, наукових презентацій.	+	+	+	+	+
5. Прогнозувати й застосовувати ефективні стратегії створення наукового тексту з огляду на особливості читацької аудиторії, вимоги видавців, комунікативну мету тексту тощо.		+	+	+	+
6. Використовувати новітні інформаційні методології для верифікації грамотності й стильової довершеності наукового мовлення	+	+	+	+	+
7. Вирішувати проблеми уживання терміної лексики, побудови синтаксичних конструкцій, урізноманітнення наукового викладу, посилення власних міркувань, припустимої експресивізації наукового тексту та ін.		+	+		
8. Володіти культурою усного виступу, упевнено й аргументовано висловлювати власну думку в наукових дискусіях, полеміці, обговореннях наукових праць, демонструючи щире зацікавлення та повагу до наукових опонентів.		+	+	+	+
9. Ефективно користуватися інформаційними джерелами для вирішення проблем мовного оформлення наукових здобутків, вміти вибирати оптимальний варіант оформлення думки у дискусійних, неоднозначно трактованих мовних контекстах	+	+	+	+	
11. Вміти аргументовано й чітко доводити наукові гіпотези, об'єктивно й критично виконувати огляд наукової літератури, паспортизувати її відповідно до різних вітчизняних і міжнародних стилів бібліографічного опису.		+		+	+
12. Володіти методикою критичного читання й редагування наукових текстів.	+	+			

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Світоглядні засади формування культури української наукової мови»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 5. Дотримуватися норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання: аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення.</i>	Індивідуальне і групове опитування. Експрес-контроль.
ПРН 9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень; упевнено володіти академічною українською		

та іноземною мовами у професійній діяльності та філологічних дослідженнях для реалізації комунікації; демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високу ступінь самостійності, академічну та професійну добросесність, постійну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.	<i>Технологія</i> особистісно орієнтованого навчання	Оцінювання роботи аспірантів в групах.
ПРН 10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).	<i>Методи</i> інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання	Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів.
ПРН 12. Оцінювати власну наукову і професійну діяльність, обирати і втілювати стратегії саморозвитку та самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.	<i>Методи навчання:</i> • Виконання вправ; • групова дискусія;	Перевірка робіт.
<i>ПРН 21. Використовувати наукометричні бази даних і сучасні технології з метою забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.</i>	• ситуаційний аналіз (кейс-метод), аналіз наукових праць, • презентація результатів виконаних досліджень. <i>Індивідуальні завдання:</i> • редагування текстів; • написання наукових текстів • створення презентацій.	Модульна контрольна робота. Залік.

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Навчання аспірантів з дисципліни «Світоглядні засади формування культури української наукової мови» підлягає *вхідному, поточному, модульному та підсумковому (семестровому) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднює кафедра української філології та славістики на своєму сайті та інформаційному стенді. Викладач повідомляє їх аспірантам на початку навчального року.

Вхідний контроль є передумовою успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час

опанування навчального матеріалу оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. **Поточний контроль** проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (зокрема й самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється за накопичувальною системою.

Система оцінювання результатів навчання аспірантів
з дисципліни «Світоглядні засади формування культури української наукової мови»

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта				Самостійна навчальна робота аспіранта	Модульна контрольна робота
	Практичне заняття 1	Практичне заняття 2	Практичне заняття 3	Практичне заняття 4		
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	30	20

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Світоглядні засади формування культури української наукової мови» передують написання аспірантами модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Світоглядні засади формування культури української наукової мови»

Модульна контрольна робота містить 3 практичні завдання (1 – редагування наукового тексту; 2 – добір мовних кліше для певної комунікативної ситуації наукового дискурсу; 3 – відповідь на теоретичне питання), з яких кожне оцінюється за наступними критеріями:

20 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

15-20 балів студент отримує за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

10-15 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

10 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Оцінка за МКР є середнім арифметичним оцінок за кожне з 3 завдань МКР.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 20.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
-------	-----------------------------	--------------------------------------	-----------------------------

1.	Передбачений підсумковий контроль – <i>іспит</i>	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта	50
		2. Модульна контрольна робота (МКР)	20
		3. Іспит	30

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра психології, педагогіки і фізичного виховання і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Світоглядні засади формування культури української наукової мови» проводиться у формі *іспиту* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Екзаменційний білет складається з усної (2 теоретичних питання) та письмової частин (редагування уривку з наукового тексту). Максимальний екзаменаційний бал становить 30. Викладач оцінює відповідь аспіранта на екзамені за 4-бальною шкалою. Ця оцінка трансформується в екзаменаційний рейтинговий бал у такий спосіб:

«відмінно»	– 30 балів;
«добре»	– 23 бали;
«задовільно»	– 18 балів;
«незадовільно»	– 0 балів.

Якщо аспірант на іспиті отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про іспит” викладач виставляє:

- оцінку за іспит за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна / вечірня форма					Заочна форма		
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
			лек- ції	семінарські/ практичні заняття	само- стійна робота		лек- ції	семінар- ські/ практич- ні заняття	само- стійна робота
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. Функційні особливості наукового стилю української мови									
1.1.	Наукова мовна культура – основа професійної діяльності. Мета, ознаки стильова й жанрова диференціація наукового мовлення. Формування наукового стилю української літературної мови	8	2		6	6			6
1.2.	Мовні норми сучасної української літературної мови: ознаки, типологія, функції. Динаміка норм.	8	2		6	10	2		8
Змістовий модуль 2. Мовно-стилістичні норми наукового викладу									
2.1.	Лексичні норми наукового стилю. Проблеми терміновживання, паронімів, синонімів та калькування у сучасних наукових текстах	8	2		6	8			8
2.2.	Граматичні норми наукового мовлення. Проблеми керування й узгодження слів. Синтаксичні кліше.	8	2		6	8			8
2.3.	Експресивність наукового мовлення: проблема використання тропів та стилістичних фігур у наукових текстах	8	2		6	8			8
Змістовий модуль 3. Основні вимоги до написання й оформлення наукових текстів різних жанрів									
3.1	Наукова стаття як самостійний науковий твір.	10	2	2	6	10	2	2	6
3.3.	Сучасні вимоги до написання й оформлення дисертаційної роботи.	10	2	2	6	10	2	2	6
3.2.	Культура наукового рецензування	10	2	2	6	10			10
3.3.	Культура усного наукового мовлення. Композиційно-	8	2		6	10			10

	логічна побудова усної наукової доповіді, виступу								
3.4.	Культура ведення наукової дискусії	10	2	2	6	10			10
	МКР			2					
	Усього годин	90	20	10	60	90	6	4	80

10. Рекомендована література (зокрема й Інтернет-ресурси)

Основна:

1. Баган, М. П. (2019). Кліше в сучасному українському науковому дискурсі: культуромовний і комунікативний аспекти. *Граматичний простір сучасної лінгвоукраїністики. Катерині Григорівні Городенській*. Видавничий дім Дмитра Бураго.
2. Баган, М. П. (2022). *Культура української наукової мови: [посібник для самостійної роботи студентів]*. Видавничий центр КНЛУ.
3. Баган, М. П. (2023). *Методи та організація сучасних філологічних досліджень: навчально-методичний посібник для практичних занять та самостійної роботи студентів*. Видавничий центр КНЛУ.
4. Баган, М.П. (2024). Формування культури мовного оформлення результатів наукових досліджень в електронних презентаціях. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія*. 2024. Том 40.
5. Бірта, Г. О., & Бургу, Ю.Г. (2014). *Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб.* «Центр учбової літератури».
6. Гораш, К. В. *Складові інформаційного забезпечення науково-дослідницької діяльності студентів вищих навчальних закладів*. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2179
7. Горбатюк, С. Є. (2014). Інформаційне забезпечення наукового дослідження: інституційно-правові аспекти. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 4. С. 130-139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2014_4_20
8. Медвідь, В. Ю., Данько, Ю. І., & Коблянська, І. І. (2020). *Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб.* СНАУ. URL: https://agro.snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
9. Омельчук, С. (2021). *Бути чесним у науці й навчанні: експрес-курс з академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти*. Херсон.
10. Онуфрієнко, Г. С. (2009). *Науковий стиль української мови: Навчальний посібник з алгоритмічними приписами*. Центр учбової літератури.
11. Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти від 29.09.2022 р., протокол № 3.
12. Романченко, А. П. (2019). *Елітарна мовна особистість у просторі наукового дискурсу: комунікативні аспекти*. Одеський національний університет імені І.І.Мечникова.
13. Цимбал, Н. А. (2019). *Методи лінгвістичних досліджень: навчальний посібник/ МОН України, Уманський держ. пед. ун.-т. імені Павла Тичини*. Візаві. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/11808/1/%D0%9C%D0%9B%D0%94.pdf>
14. Шейко, В. М., & Куштаренко, Н. М. (2013). *Організація та методика науково-дослідницької діяльності*. Знання-Прес.
15. Шепель, Ю. О. (2020). *Основи лінгвістичних досліджень: навчальний посібник для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 035.04 Філологія*. Дніпро.

Додаткова література

16. Аносов, І. П. Елькін, М. В. Головкова, М. М., & Коробченко, А. А. (2015). *Основи науково-педагогічних досліджень*: навчальний посібник. ТОВ «Видавничий будинок ММД».
17. Богдан, С. К. (2011). *Методи й методика лінгвостилістичних досліджень* : методичні рекомендації для слухачів і керівників секції української мови. URL : <http://vvman.lutsk.ua/file/k61.pdf>
18. Мінчак, Г. Б. (2019). Заголовок у науковому тексті. *Науково-методичні проблеми мовної підготовки іноземних громадян*: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції. Вид-во НАУ. С. 14–15.
19. Мінчак, Г. Б. (2021). Конотація в сучасному науковому дискурсі. *Світові виміри освітніх тенденцій: збірник наукових праць*. Національний авіаційний університет. С.142–146. Режим доступу: <http://imco.nau.edu.ua/>
20. Мінчак, Г. Б. (2018). Конструкції з розщепленими присудками в науковому мовленні. *Науково-методичні проблеми мовної підготовки іноземних громадян*: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції. Вид-во НАУ. С. 14–16.
21. Мінчак, Г. Б. (2023). *Типологія помилок*: навчально-методичний посібник. Вид. центр КНЛУ. <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/5330>
22. Селігей, П. О. (2016). *Світло і тіні наукового стилю*. Вид. дім «Києво-Могилянська академія».
23. Шуменко, О. А. (2020). *Основи наукових досліджень*: конспект лекцій. Сумський державний університет.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Посилання на електронні ресурси (не тільки відкриті), на яких розміщено додаткову інформацію щодо дисципліни – приклади контрольних та екзаменаційних завдань, тематика рефератів, методичні вказівки з виконання самостійної роботи тощо).

http://sslab.com.ua/Home/Post/38/200--movnix-kl%D1%96she-dlya-stvorennya-naukovix-tekst%D1%96v-(chastina-1)?fbclid=IwAR3_B44siakLTp1yEBuaBHBGK9ws0ShyfY7XgX6bPWguk2kJloh6V6lq-h4	200+ мовних кліше для створення наукових текстів
https://onlinecorrector.com.ua/uk/	OnlineCorrector
https://ukr-mova.in.ua/perevirka-tekstu	Сайт перевірки текстів на грамотність